

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільні і святах.

БУЖКОВИНА

Редакція і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Записки політика.

„Сводная летопись“ à la А. Петрушевич.

В літо 1892., коли галицькі Русини вже розчарувалися в новій ері, але ще про нові вибори до сойму не думали, писало „Дѣло“: „Потребу солідарности і консолидації сил руских кождий признає, але-ж яку консолидацію і з ким солідарність? З тими, що в часі, як була солідарність, підкопували її і довели до того, що народовці мусіли супротив їх діляни деструктивного застерегти ся прилюдно в соймі? Тай яка гарантія, що по постанові солідарности буде інакше межі самими Русинами? — не згадуючи вже о тім, що само солідаризоване себе з деякими елементами може шкідити Русинам в їх відносинах на виї.“

Дѣло 1892. року, ч. 8.

В три роки потім кожда партія заложила собі свій комітет виборчий; москвофіли поборювали Романчука в Калущині. З тої причини Романчукова „Батьківщина“ нарікала так: „Друге лихо з нашою т. зв. старою або москвофільською партією. Проводирі тої партії, побачивши, що не в силі переперти своїх кандидатів, зачали намовляти своїх сторонників, щоби або не брали участі в акції виборчій або не важили ся під ніяким услівем голосувати на кандидата народовця. Ту шкідну роботу москвофілів можна вже було бачити в Калущині, де на справоздане п. Романчука не явив ся ні один свьязчик з старої

партії. — Робота москвофілів виходить нещира, нехосенна, а навіть ворожа для Руси; як волять они посилати своїх дїтій до польских або жидівско-німецких шкіл, так і тепер для них милїйший посол польский граф як Русин-народовець.“

Батьківщина 1895. ч. 16.

Рівночасно на провінції др. Олесницький почав маленьку консолидацію з москвофілами, хоч его „Стрийський Голос“ сказав тоді дуже розумне слово, а іменно так: „Живемо в державі конституційній, котрої основні закони запевняють всім горожанам рівне право. Тая рівноправність в дійсности єсть однак лише взглядною. Управлення, пливучі з конституції, мусить кождий нарід собі вибороти; мірою, в якій народовці дістають ся в участі ті управління, єсть его сила і нічого більше, як лише сила! Се факт ясний і неоспоримий, бо оправданий майже щоденним досвідом з політичного життя нашої держави.“

Стрийський Голос з 1. серпня 1895. р.

Пришли вибори до галицького сойму; не вибрано жадного москвофіла ані проф. Романчука. Жаль Романчука великий, жаль москвофілів ще більший.

„Отсе плоди нового курсу, політики пониження і бляги! Остатна пора для людей, що їй служили, віддаючи ся якимсь ілюзіям, завернути, если не хотять стягнути на себе вже не громів одної або другої партії, але проклятія цілого народу. А ми не зломані ані прибиті, але з подвійною, з потрібною силою возьмемо ся до праці на всіх полях, а іменно також

до викорінення лизунства і хрунівства. До діла, до діла, до діла!“

Дѣло 1895, ч. 206.

Подвійна і потрібна сила Русинів і праця „на всіх полях“ по виборах зазначила ся вічем, уже спільним з москвофілами, бо йшло о монстр-протест.

„Нікчемні би були Русини, як би не ужили всіх можливих способів, які подає їм конституція, для запротестованя против тої нечуваної кривди і зневаги. Одним з таких способів є всенародні віча.“

Слова Дѣла до відозви, скликаючої віче на 15 падолиста 1892.

По спільнім вічу говорить ся Русинам, як то у них є звичай по всіх виборах, про потребу організації.

„Виною нашого лиха, попри дечім иншим, єсть особливо наше роз'єднане і недостаток організації, за чим слїдує і недостаток органічної праці. Дятого свьятим обовязком кождого честного і щирого Русина єсть причиняти ся після сил своїх до консолидації і організації Русинів. Переведене сего тяжкого, але й коначного діла взяла на себе Народна Рада у Львові.“

Відозва Нар. Ради з 18. падолиста 1895.

„Кждий нарід має таке правительство, на яке заслугоє. Дуже зле стоїть сторонництво, котре доперва в хвилі борби бере ся до роботи. — Треба закладати товариства політичні, просвїтні, економічні і бібліотеки парохіяльні. Важна річ уже тепер збирание виборчого фонду. — Крайний час розпочати організацію!“

Дѣло 1895 року ч. 254 і 257.

5) Як чоловік зійшов на пана.

Оповідане
ВЯЧЕСЛАВА БУДЗИНОВСКОГО.

(Дальше.)

Перележав так хвилию, з руками під головою і став успокоювати ся.

— Що я властиво хочу? Чи она не відповідає тому ідеалови жінки, який я собі виробив? Перше услїве — краса. Чи она може не гарна? Правда, школярка гарнійша, але чи я мушу взяти найгарнійшу в свїті? — Школярка певно полька, — очевидно, що полька — а я з польскою гускою не женив би ся ні за що в свїті. До того ще она може з якого „високого“ дому, з польско-аристократично-носовими манерами — так мені щось здає ся. І я... мав би понижувати ся до аристократії?! Будь що будь, в таке суєсильне багно я не думаю, не можу влізти, хочби й по уха залюбив ся. А того — Богу дякувати — ще нема... Школярка певно не є мудрійша від свого черевика. Гальці знов позавидував би образованя і неедин мужчина з університетскими студиями. У нас одні переконаня, одні змагаля. Я політик і літерат, она також интересує ся живо тими справами, у неї також не-аби-які спосібности літератескі. Чого-ж

більше мені треба?! Я повинен їй бути вдячний, що она хоче дивити ся на мене... Она любить мене, а школярка не знає навіть, а хочби й знала, то питає ще, чи я би їй подобав ся так, як Галі — се одно. Друге, — чи єї родичі прийняли би мене — се певно не від неї, а від єї родичів залежить. Нема що і хвилию надумувати ся. Ніхто инший, лиш Галька може бути й буде моєю жінкою.

Був уже білий день, як Стефан заснув. Коли пробудив ся, доходила вже дванадцята.

— За пару минут іде школярка — подумав. Най іде здорова!

Вдоволений з себе, витягнув ся у ліжку. Мав охоту полежати ще троха. Але за хвилию схопив ся. Став скоро збирати ся і не умивши ся навіть, вибіг на улицю — Осолінських. Прибіг пару минут за пізно. Школярка мусіла вже пройти, бо не стрів ся з нею. Зіритований, лихий на себе і на Гальку, пройшов ся пару разів по улиці. Нагло станув і голосно засміяв ся. Нагадав собі те, що в ночі — по довгім намислі — постановив був собі, і сьміяв ся сам з себе, з своєї неконсеквенції.

— Добре стало ся, що спізнив ся. Якого дїдка буду уганяв за нею. Лиш сам собі спокій загаламучую.

Пішов на обід.

Нині товариство наше сходило ся в реставрації міського городу, щоби побалакати з собою

при військовій музиці. Стефан застав уже всіх в комплеті. Усїв коло Галі.

— Не гнівайте ся, панно Галю, завчешане. Чоловік в роздраженню ніколи не обчислить, які наслідки можуть мати его слова. Я зовсім так не думав, як ви собі се може витолкували.

— Я се дуже добре розумію і на вас не гніваю ся. Але в так важних справах, чи не ліпше наперед подумати, що має ся сказати? Думаєте, що я не відпокутувала тяжко вчерашнього вечера? Я сеї почи і ока не зажмурила. Нині не хотїла навіть виходити з хати. На силу мене витягнули.

— Коли-ж бо в тім і біда, що в такій справі не так легко на щось певного рішити ся. На те, що скаже ся, впливає дуже часто хвилеве успособлене, хвилева примха.

— Ні — в таких справах з хвилевими примхами не виїжджає ся. Тут жартів нема. Видко, що річ ту за мало серіозно трактуєте. Для вас се забавка; забавка, за котру другий терпіти мусить.

Був се острый закид, але Стефан чув, що він оправданий.

— Кажете, що я роблю собі з вас забавку... а я покажу вам, що ні, що річ трактує цілком серіозно. Тільки-ж перед тим хочу виправдати себе. Хочу збити той ваш закид, що я вами бавив ся. Бути може, що оно могло було скінчити ся так, як забавка, але се не дежало і не лежить в моїй інтенції. — Я вас люблю... се

Але Русинам не йшло тоді так о організацію, бо то велика робота, як о монстр-протест. Наслідок віча — депутація до цїсаря. „Як цїсар прийме депутацію, не маємо докладних відомостей; але о се — на нашу думку — не розходить ся.“

Галичанинъ з 17 грудня 1895.

„Депутація осягнула свою цїль.“ „Цїль депутації вважаємо досягнутою.“

Дїло і Галичанинъ по депутації.

Русини успокоюють ся; цїсар і вся Европа дізнали ся о їх кривді — і їм уже від того лекше. Дятого они раді би знати, хто то винайшов такий лїк на їх рану. „Дїло“ легенько дорікає москвофілам за передвборче поступоване. На то „Галичанин“ відповідає:

„Сильно ошибается „Дїло“ въ томъ, що будто „люди старой партіи“, по винї баламутства „москвофильской“ печати, не дїють на практичному ґрунті съ народовцями. — А розглянулось ли „Дїло“ среди членовъ депутації, ѳздившей въ Вїденъ? Народовцевъ было тамъ всего нїскольконадесятъ человекъ, а вїдь депутація состояла изъ 260 лицъ!“ *Tableau!*

Галичанинъ 1896 р. ч. 6.

На тїм подвійна і потрійна робота по-вборча на всїх полях поки-що скінчила ся. Такий наслідок з одних виборів.

* * *

Наступають нові вибори до ради державної. Народовці не знають, чи лучити ся з москвофілами чи нї, але Романчук поза Народною Радою лучить ся з ними. Виходить трагі-комедія.

„Народна Рада рішила вести самостійну акцію виборчу і на основах своєї народної програми.“

„Дїло“, 1896 року ч. 207.

В три місяці потім спільний комітет виборчий, на чолї голова Народної Ради Романчук — і Дїдицкий.

Дуже тяжкі правибори.

„Руский комітет краєвий благає Ваше Величество о найвишню охорону вірно-

преданного народу руского при теперішних виборах до ради державної —“

Телеграма до цїсаря.

Результат виборів: „З предложених нашими комітетами повітовими а поставлених краєвим комітетом кандидатів вийшли лише три послї до ради державної, (Танячкевич, Окуневский і Ярославич), о котрих можемо бути пересвідчені, що они будуть поступати солідарно після оголошеної в наших відозвах програми.“ —

Вїдрадні появи: „Перша то згода і однодушність серед руского народу в цїлій акції виборчій. Друга — то свідомість, дозрілість і оживленість нашого народу.“ —

З повиборчої відозви руского краєвого комітету в мартї 1897 р.

Але посол Ярославич зовсім не думає признавати ся до консолідаторів, хоч они о нїм так пересвідчені, і дня 10. червня 1897 заявляє у Відні, що стоїть на ґрунті програми соціал-демократичної партії. Значить, з „предложених нашими комітетами кандидатів“ вийшли тільки два послї: Танячкевич і Окуневский, про котрих Кугуер przemyski висказує ся з таким великим маловажаєм...

По тих виборах знов перша річ Русинів — протести і відозви до Європи; намірене, а до нїякого дня невидане пропамятне письмо за границею, засідання спільного виборчого комітету над всіма справами і деякими иньшими, передовсім над празниками. В радї державній рівночасно монстр-протести, раду державну закривають, з протестів сподіваного хїсна нема, послїдишають ся ті, що їх „вбрано“. Правительство має монстр-клопоти з Нїмцями і про Русинів не гадає...

В Галичинї „консолідаційне повітре“, у нїм віддыхає свобідно груди правовірного галицького Русина, котрий за консолідацією тужив і консолідацію має. А народовці уже спокійненько читають в „Галичанинї“: „Если дурны и люди говорят о „гоненіи“ малорусского слова „москаля-

ми“, то на то кромѣ нихъ и Поляковъ никто не обращаетъ вниманія, такъ какъ весь міръ знаетъ, що малорусская нація также русская и яко такая не можетъ быти русскимъ правительствомъ преслѣдуема“.

Галичанинъ з 23. липня 1897.

І то в часї консолідації з народовцями!

І так виглядає знов подвійна і потрійна робота на всїх полях!!

* * *

O mei Rutheni, per vos spero orientem et occidentem convertendum!... Бо межї виходом і заходом сонця ви одинокі політики! Якже вас не любити за ту всю — подвійну і потрійну роботу!...

Литовцевъ Spectator.

НОВИНИ.

Чернівці, дня 31. липня 1897.

Краєвий президент ґр. Іоес верне з своєї відпустки, котру перебуває на своїх поїздах в Каринтї, дня 17-го серпня до Чернівців.

З бук. кр. ради шкільної. На засіданню з дня 28-го с. м. заряджено потрібне що-до удїлюваня науки краєвих мов у народних школах в Чернівцях; спенсіоновано одного учителя; признано гімназїальному професорови в Сучаві Константинови Косовичови третїй, учительї Лютгарді Рено і уч. Іванови Прокоповичови в Кїпмані другий пїятилїтний додаток: 1-кл. школу в Посифальва розширено на 2-кл.; 9 учителям удїлено грошеві запомоги; позагоджено дисциплїнарне слїдство против одного учителя; прийнято до відомости три справозданя інспекційні; уч. Івана Данилевича перенесено з Рогїзни до Білої; іменовано: Вікторію Попович сталою учителькою в Сторожинцях, уч. в Кїмпольонґу Елевтера Поповича сталим учителем в Сторожинцях, мол. уч. Февронїю Велегорску з Білки сталою учителькою при 4-кл. школі в Марджинї, уч. помічницю Рїфку Розенгек сталою мол. учителькою тамже.

Успїхи румунїзації. „Patria“ признає в 7. ч., що румунїзація, яку провадить това-

не улягає жадному сумнівови. Вчора не міг я погамувати ся — не мав потреби укривати моїх чувств, тож і виявив їх. Чи се забавка? — Се було цїлком по щирости і без жадних закулісових думок. Потім ви певно вижидали, що буде далше, ви надїяли ся, що послїдує словне визнане любови, що в слїд за тим присягну вам любов і „вірність аж до смерти“, що сейчас справимо заручини. Я не зробив сего... а чому? Бо по перше — на таке ще маю час, а по друге — як-раз тому, що час ще, — я бою ся, що так мої симпатїї до вас, як і на відворот, можуть змінити ся, можуть розвіяти ся перед тим, заки би ми побрали ся.

— Нї! Если они правдиві, то се ніколи не стане ся.

— Позвольте. Ви самі не вірите в се, що говорите. Ви не такі наївні. Любови не можна нікому приречи, як і взагалї жадних симпатїї і чувств. Приречи можна лиш такого щось, що зависить від нашої волї. Чувства-ж людскї тішать ся необмеженою автономїєю: людскїй волї не підлягають. Людска воля не посїдає навіть нї средств нї способів на те, щоби розвій наших чувств вести в однім якимсь напрямї; не може нї гасити, нї скріпляти їх. Обставини, що лежать вні нашої волї, будять, скріпляють, ослаблюють і гасять чувства, звертають їх в той, то в иньший бік. Через те, що я се знаю, думав я собі: Если заручимо ся, буде вже одно і друге звязане. Тимчасом ану-ж менї або вам влїзе

щось нового в дорогу; наскучите ся менї, або я вам, і готовї клопоти. Дятого я хотїв наразї дати спокїй з цїлою тою справою. Як приїде для мене час до женитьби, а симпатїї нашї обовїязно задержать ся, тогди буде можна приступити до формальної умови. Тепер повинно так мене, як і вас успокоїти то переконане, що — наразї — не потребуємо о себе побоювати ся. — Чи я оправдав мое вчерашне кунктаторство? Чи і тепер ще думаете, що я вами бавив ся?

— Може бути, що се вас оправдує, однак мене оно цїлком не потїшає.

— Як-то? Вам не подобає ся се, що я ту річ так серіозно трактую?

— Не розумієте мене. Не о се менї ходить. Вашу серіозність я цїлком инакше пояснюю собі. По вашїй нерішучости бачу, що я маю ривальку і що ви не можете ще рішити ся, котру з нас вибрати, що ваша любов до мене дуже а дуже слаба. Вашому поглядови признаю цїлковиту рачїю. Беручи на розум, по ученому, певна річ, що ніхто не може ручити за се, що своїх симпатїї ніколи не змінить; але і ви мусите менї признати, що той, котрий любить, в тїй хвили, коли любить, не думає о тїм, що его любов може колись остигнути. Чоловік, залюблений в одній лиш дївчинї, все сьвято переконаний, що він ніколи ще так горячо не любив і що до смерти любити не перестане і з подібними сумнівами, як ви, ніколи не виступає. Если-ж

хто — так як ви — не має певности, чи буде міг любити до смерти, если бавить ся в резерву, то се доказ, що він або не любить, або его любов не е ненодїльна. Ви або мене цїлком не любите, або, если любите, то окрім мене любите ще й другу якусь. Коли ви вже визнали менї свою любов, а не можете мене запевнювати о еї сталости, уважаете мене лиш за резерву. — Як тамта не хоче, то буде Галья. — На те скажу вам одно лиш: За резерву я нікому служити не хочу і не буду. Ліпше розїйдїм ся відразу!

Цїлий час викладу сидїв Стефан мов прибитий. Послїдні слова поразили его до решти.

— Панно Галю, не будьте несправедливї. Ви мене цїлком зле зрозумїли. Вашї підозріння безосновні. Ручу вам, що окрім вас не знаю навіть такої, до котрої міг би чути хочби найменьшу яку симпатїю. Що-ж я винен тому, що у мене привичка теоретизувати і аналізувати власну душу. Если я се часом зроблю голосно, так що і ви вчуєте, то ви не повинні ще робити з того таких висновків. Будьте певні, що я лиш вас одну люблю, що о иньшій і не думаю навіть. Щоби я думав з иншою женити ся, о тїм і гадки нема і що-до того у мене запала вже рішуча децизия.

— Яка децизия? — шепнула Галья.

Стефан не чув сего питання, або удавав, що не чує.

По хвили товариство встало і парами вертало домів. Стефан з Галею ішли послїдні. Роз-

риство волосних пань на Буковині, приносить уже плоди: ото ще перед роком мусіли емісарки румунізації розмавлати на черновецькім передмістю Монастеріску з тамошними рускими жінками при помочи перекладчиків, тепер же говорять з ними вже по волоски.

Памфлети румунізаторскі на Русинів поміщує по прикладу *Gazet-и* *Всесовіні* вже й *Patria*, як се видно з 8. ч. сеї газети, де кліводинський піп помістив січку з „Бук. Вѣдомостей“ з мести на ієн. Поповича за те, що положив конєць господарію попа Менга. Той Менга спирав безсовітного учителя Архіпа, котрий через 12 літ занедбував школу так, що не було в ній за той час і 12 дітей, котрі би знали читати хоч буквар: за те разом з попом господарив у громаді, писарював і адвокатував на свою личну користь. Тому те спенсіоновано сего гарного приятеля кліводиньского попа, котрий нападає тепер в газетах на інспекторів і брата учителя Дарія Пігуляка, що за свою ревну працю в школі дістав похвалу, ба й став надучителем, наколи „прієтінут“ кліводиньского попа пішов на пенсію. Отсе дописувателі „*Patria-и*“ котра поміщенем памфлету показала, що й она рада би руский нарід румунізувати або в темноті держати.

Покалічили руску мову на написях, поміснених у вагонах черновецького електричного трамваю, де читаємо: „Строго заперечаетеся (!) дотикатись апаратів“ або „Підь часъ їзди не свободно (!) висекавати“ і т. п. — Надіємо ся, що п. радник Ясеницкий постає ся, щоби сі написи, виготовлені мабуть славним із дивовижних переводів перекладчиком „Селянина“, справлено як слід.

Ще дещо про електричний трамвай. На кондукторів до нашого електричного трамваю взяла спілка наших таки людей за місячною платою 30—40 зр. За ті гроші має кондуктор робити службу від 5-ої год. зраня до 11-ої год. в ночи, отже через цілих 18 година. Та не досить на тім. По 11-ій год. в ночи наступає обрхунок, що нераз триває і дві години. Просимо тепер обчислити, кільки година має такий кондуктор для супочинку. Чи-ж дивно, що вже тепер кондуктори незадоволені своїм положенєм і що у нас готов наступити скоро страйк електричний?! А що на се каже палата торговельна? Чи ті кондуктори люди чи — звірята, що ними так гарують? — В четвер пізнім вечером вискочив вагон трамваевий із шин коло самого Прута, а то в наслідок за скорої їзди. З пасажирів ніхто не ушкоджений. — Вчора поподудни стрітила на ринку селяньска бричка перший раз електричний трамвай. Нецивілізовані коні з сєда настрашили ся того невиданого дива і дали

мова не йшла, тож мовчали, дійшли так вже близько хати.

— Ну... як буде?

Се питанє заскочило Стефана — неприготованого.

— Добре — все добре буде... Якоєсь оно буде — поправив по хвили голосом зниженням о октаву, а переходили якраз улицєю Осолньских.

— Якоєсь, якоєсь. — Такої відповіді не хочу. Скажіть ясно, щоби я знала, на чім стою... Не бавте ся мною! Як я маю толкувати собі се „якоєсь“? — додала до живого зворушена.

— Толкуйте собі, як вам ліпше. Як ви толкуєте собі, так і буде.

— Ви все ще не можете здобути ся на рішуче слово, на отвергу відповідь. Чи в тім пробиває ся ваша уперта натура, чи се, о що я бою ся.

— Не бійте ся.

— Можна написати до батька?

— Се твоя річ — відпові з резигнацією — пиши, як хочеш.

— Памятай-же тепер о тім, що маеш покинути теорію о несталости чувств, розумієш?

В тій хвили озирнула ся тітка Галі, але удавала, що не бачить, як Стефан обняв Галину ший, і як они поцілували ся.

* * *

ногам знати. Обїхали три рази ринок довкола — покалічили тяжко одну перекунку. Мабуть такі випадки будуть ще нераз лучати ся, аж поки коні не призвичають ся до того воза без конній.

Концесію на технічні вступні роботи для локальної залізничі, котру має ся будувати з Вижиної через Усте-Путилів, Сторонець-Путилів, Сєргії, Плеску до Фрасцину, одержав посол др. Стефан Стефанович.

Задля злив, котрі ушкодили між Голоосковом а Коршовом насип залізничного шляху, застановлено вчєра рух поїздів між Коломнею а Станіславовом цілковито. Зараз таки вчєра взяли ся до направи ушкодженого на 400 метрів шляху, так що від сегодня зраня вже їздять поїзди без перерви. Мусимо признати, що станіславівска дирекція залізниць має чорну годину сего року, бо нема місяца, щоби публіка і преса не мусіла нею займатися в спосіб зовсім не лестний для неї. Після нашої гадки тут спадає головна вина на інженерів, котрим при будові шляху за мало дивлять ся на пальці.

Варварство. Дня 20-го с. м. втопив ся підчас купели в Прутї один гузар, а тіла его не можна було віднайти. Дня 22-го с. м. вищив труп утопельника в селі Герца коло Цурина на румуньскій стороні. Замість трупа перенести до трупарні і по християньски похоронити, румуньска громада заявила, що не вільно трупа рушати з місця, поки осібно австрійска комісія не сконстатує ідентичности особи. Міжтим пси роздерли трупа на кусні, так що з рук і ніг лишили ся ледви малі кусні. Аж вчєра рано повідомлено урядово черновецьке староство, але труп лежить уже 10 днів на березі Прута на потїху — псам румуньским. І ті люди хотять числити ся до цивілізованого сьвіта!

Погані характери. Процєс, котрий скінчив ся передвчєра у Филипополі і котрий зацікавив цілий сьвіт на якийсь час, се новий доказ, що находять ся люди, котрі мають гарну минушість, многонадійну будучність, котрі носять уніформу свого монарха, а проте задля особистих користий махнуть рукою на все те і не страхають ся навіть найпоганішого злочину. Капітан Бойчев належить до тих спеціальностей. Молоду, гарну, честну, але бідну дівчину, що боролася з нуждою, що викликала в Угорщині подив слухачів, що навіть в найтруднійшій положеню заробляла в честний спосіб на наєущий хлїб, ту дівчину полюбив Бойчев і закинув на неї свої сіти. Може й нерадо, але прислужувана нуждою, покинула Анна Сімон свою вітчину, своїх родичів і пішла в чужий край. Капітана Бойчева она уважала своїм покровителем, всім серцем своїм она его полюбила, а він дав їй

Стефан і Петро вертали домів. Мовчанку перервав Петро.

— Файна дівчина та Галина кузинка... а яка розумна! Дає ся обіймати і цілувати і жадних з того не висновує претенсій, хіба ту одну лиш, щобиєсь поцідував ще раз.

— Ти бачу лучшую і збрав. І забавши ся добре і не стрілиши такої дурниці, як я.

А тобі що стало ся?

— Сумна пригода — тільки не ганьби, прошу — я освідчив ся.

Петро станув і заломив руки.

— А то нещастє! Елементарне нещастє. Гірше, як град! Я від давна віттрив уже, що заносить ся на щось подібного; думав навіть, чи не зааскурувати би тебе против любови в „Дністрі.“ Але щоби се наступило так нагло і неждано, я ніколи не надїяв ся. Ти на правду освідчив ся, на серію? Може навіть женити ся хочеш?! Я думав, ти вже вилічив ся і симпатії свої завернув в иньший бік. Що-ж тепер школярка зробить? Раджу тобі, не бігай за нею більше, бо як — борони Боже — довідає ся, що ти зробив, кине тобі в очи цєпсами і каламарем.

(Далше буде).

свое слово офіцирске, що не спроневерить ся їй ніколи. Але вже в короткім часі, коли втратила все найдорожше, она згинула марно. Той чоловік, з котрим думала найти горячо бажанє щастє, котрий їй присягав вірність аж до смерти, показав ся задля гроша найпоганішим злочинцем; щоби позбути ся єї, він рішив ся єї убити і подружити ся з калікою, котра однак мала богато грошей. Сю постанову він здійснив за помочию своїх, таких самих як він людей, але вскорі потім досягла его рука справедливости і наступила для него заслужена кара.

Будова величезного каналу проектує ся між Ригію (море Балтійске) а Херсоном (море Чорне). Вступні розсліди вже покінчені. Канал сей має бути довгий на 1.600 кїльометрів, а широкий горою 65, а на дні 35 метрів. Він сполучить ріку Двину з Берзіною і Дніпром. На цілій довжині роботи будуть полягати на поглибленю і регуляції рік, лише коло Динабурга, на просторі 120 кїльом. треба зробити прєкїп. На цілім каналі буде девятнайцять пристаній, між иньшими в Динабурзі і Київї, Катеринославї, а в Ризї і Херсонї вже тепер лагодять ся до будови величезних портових басєнів. На лївім березі Принети під Пиньськом має бути заложений великий збірник водний і канал буде в тім місци сполучений з Німеном і Вислою. Найбільші кораблі будуть могли перепливати на тім каналі 11 кїльометрів за годину. Цїлий канал буде освітлений електрично. Подорож з Херсона до Риги має тривати шість днів. Кошт будови має виносити понад 200 мїльонів рублів, а роботи мають покінчитись в році 1902.

Вистава в залізничім поїзді. Богаті купці в Новім Йорку і Фїлядельфї в Америці впали на гадку, збільшити відбит своїх товарів тим, що уряджують виставу тих товарів у осібнім залізничім поїзді. Той поїзд складає ся з 12 вагонів, а то один вагон особовий, один товаровий, а в прочих 10 вагонах находить ся вистава. Сей поїзд має переїзджати через 115 міст з найменше 10.000 населенем, а в кождім місті задержить ся по три дни. Вєси на виставу безплатний, рахують отже що найменше на 10 мїльонів гостей. Агєнт їде все о тиждєнь скорше до міста і старає ся о відповідну рекламу. В товаровім вагоні є велика маса оголошень і проспектів виставових, котрі роздають по місті.

Телеграми „Буковини“.

3 дня 31-го липня 1897 року.

Відень. Тут падає через чотири дни дощ.

В наслідок тої зливи перервала вода гать коло сполученя ріки Відень а Дунаєм. Кїлька мостів льокальних залізниць зірвало, а деяким грозить завалене. Застановлено рух паровими кораблями на дунайскім каналу. На передмістях злива наробила величезні шкоди; треба було богато людей видалити з їх помешкань. — З Чехїї і Солногороду доносять також о зливах, хмароломах, градах, зірваню мостів і т. д. Між Принцендорфа а Люїсдорф в наслідок підмудленя шляху випав особовий поїзд із шин, при чім згинув старший кондуктор, 4 урядники почтові і два подорожні легко ранені. Рух поїздів здержано також на полудневій залізничі. (Так було вчєра).

Відень. 31. липня Дощ вчєра устав, вода в Дунаю і Віденці нагло опала. Але потім знов упав дощ і положенє настало тяжке; хоч нема небезпечности для будівель, але шкоди можуть бути. Місцевість Кайзербередорф залита водою, залізничя не ходить.

Відень. Славний історик тайний радник Арнет умер вчєра.

БУРСА

**„Народного Дому“
в Чернівцях.**

дасть в році шкільнім 1897/8 ціле удержане і над-
збір 30 питомцям, передусім ученикам 1. і 2. ру-
скої класи гімназійної, а тільки винятково з
особливих причин і ученикам інших шкіль.
Оплата виносить 2 зр. на інвентар, 1 зр. півріч-
но за пране і 15 зр. місячно за удержане, плат-
них в гори. Питомці мусять вказати ся, що ма-
ють три рази змінити біле на постіль, 6 пар бі-
ля, 4 ручки, 6 хусточок до носа, 2 пари обуви
і добру одіж; без того не вільно буде ніякому
питомцеві спровадитись до бурси.

Подана о принате до бурси треба вносити
до кінця серпня с. р. Ученики, що ставлять ся
муть до вступного іспиту до 1. рускої класи гім-
назійної по вакаціях, мають внести поданя о
принате до бурси також до сего терміну; рішене
о їх принате западе в день самого іспиту. В по-
данях, підписаних родичами, треба означити до-
кладно, кільки хто обовязує ся платити місячно.
Принате зависити буде головню від висоти мі-
сячної плати, однак ученики з недостаточним
поступом і невідповідним поведенем не будуть
зовсім приняті.

До кожного поданя треба прилучити по-
слідне свідощтво шкільне, а до подань о зниже-
не місячної плати ще й свідощтво неможности,
підписане урядом парохіальним, громадским, по-
датковим і катастральним.

Заряд бурси доложив всіх старань, щоби
питомці мали здоровий харч і старанний догляд.

Не залишіть прочитати!

М. ФЛЯЙШЕР

робітня одягів для мужчин
Чернівці, ул. панська ч. 16.

Виготовляє убрания мужескі пі-
сля найновішого крою за ціну як
найдешевшу.

Замовленя з провінції виконує як
найдокладнійше.

Сплата може після умови відбувати
ся ратами.

Цілий одяг для мужчин від 15 зр. в гору.

Звєснована р. 1885-ім.

Літні плащі (берберери) від 14 зр. в гору.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ
від дня 1-го мая 1897 після часу середно-європейского.

ВІДХОДЯТЬ З Чернівців					ПРИХОДЯТЬ ДО Чернівців							
до Неполоківців, Снятина, Львова, Відня	819	854	1232	404	1025	з Відня, Львова, Снятина, Неполоківців.	1128	320	757	811	610	
до Глібоки, Гадікфальви, Гатни, Іцкан і Бурду- женів	1148	351	832	—	635	з Бурдуженів, Іцкан, Гат- ни, Гадікфальви, Глібокої	—	809	1212	350	1000	
до Садагури, Бояна, Но- возелці	645	430	—	—	—	з Новоселиць, Бояна, Са- дагури	—	1113	950	—	—	
з Глібоки					до Глібоки							
до Карапчава, Сторожин- ця, Бергомету, Межибро- дів	814	535	—	—	—	з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчава	635	1037	800	—	—	
Перший поїзд іде на шляху Бергомет, Межиброди від 1-до марта до 3-го вересня що вівтірка і п'ят- ниця.					Перший поїзд іде на шляху Бергомет Карапчів тільки в понеділок; другий поїзд на шляху Бергомет-Межи- броди тільки від 1. липня до 31. вересня що понеділка і четверга; третій поїзд не іде в понеділок.							
з Гадікфальви					до Гадікфальви							
до Радівців	610	1003	228	612	805	з Радівців	542	855	115	550	747	
з Гатни					до Гатни							
до Качики, Гурагумори, Вами і Кімполонгу	1010	201	—	—	—	з Кімполонгу, Вами, Гура- гумори, Качики	1258	625	—	—	—	
з Іцкан					до Іцкан							
до Сучави	327	630	1009	216	718	зі Сучави	442	842	130	630	837	
з Вами					до Вами							
до Рус-Молдавиць	346	647	913	1132	250	з Рус-Молдавиць	842	1259	204	322	545	905
Поїзди ідуть від часу до часу. Розвідати можна на станціях Вами, Драгоша і обох Молдавицях.					Поїзди ходять від часу до часу. Розвідатись мож- на на станціях Вами, Драгоші і обох Молдавицях.							
з Карапчава					до Карапчава							
до Чудина н. С.	854	1007	615	—	—	з Чудина н. С.	555	555	—	—	—	
Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка, нічний кожної днини.					Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка.							

□ поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно європейский іде о 46 минут пізнійше
від черновецкого часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркне
нем минут.

**ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“
в Чернівцях.**

Перша на Буковині

РУСКА ДРУКАРНЯ
в Народнім Домі

при улиці Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарські в мовах рускій, польській і німецькій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Відзначене на краєвій виставі в р. 1894 почетним дипломом
ц. к. міністерства торговлі.

Краєве товариство ткацке

„P R Z A D K A“

(ПРЯХА)

в Коросні

поручає Пов. П. Т. Публиці свого виробу чисто льяні звістні
з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКІ

від найгрубших до найтоньших веб і біле столове о взорі кістковім і адамашковім;
також доставляє материялів на комплетні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ.

Замовленя просимо надсилати просто до Коросна (почта, телеграф і станція залізнична в місці).

Прібки і ціни на жадане оплатно і відворотною почтою.

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі,
загально признаний знаменитий усми-
рюющий лік на втиранє: по ціні 40
кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх
аптеках. Просимо жадати сей загально
улюблений лік просто під назвою
Ріхтера Liniment з котвицею
і принимати з осторожністю лише флаш-
ки зі знамем знаком охоронним „Котвиця“
бо лише ті правдиві.

Аптека Ріхтера під золотим львом у Празі.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

